

Centráčik

Občasník pre žiakov Spojenej školy, zložka Základná škola

Apríl / 2015

**Spojená škola, ZŠ
Centrálňa 464
Svidník**

Milí čitatelia!

Druhá polovica školského roka je už v plnom prúde a my si ešte niekoľko týždňov posedíme v školských laviciach, aby sme úspešne dokončili tento školský rok. Hneď na začiatku tohto polroka sa na našej škole udialo veľa zaujímavých aktivít, ako lyžiarsky výcvik, karneval, deň učiteľov a mnoho iných. Všetci sme sa, pravdaže, tešili aj zo vzácnej návštevy, a to prezidenta SR Andreja Kisku, ktorý zavítal na pôdu našej školy. Po prečítaní zistíte nielen to, čo sa počas niekoľkých mesiacov udialo, ale aj aké úspechy dosiahli naši žiaci v rôznych súťažiach. Niektoré práce našich mladých autorov prináša aj toto číslo nášho Centráčika a všetci, ktorí sa podieľali na jeho príprave, vám prajú príjemné čítanie.

Miriam Jackaninová

Čo nás zaujalo zo života školy

LYŽIARSKY VÝCVIKOVÝ 2015

V dňoch 25.-29.01.2015 sa žiaci Spojenej školy zúčastnili lyžiarskeho výcvikového kurzu v lyžiarskom stredisku Drienica. Kurzu sa zúčastnilo 27 žiakov, z toho 14 žiakov základnej školy, 13 žiakov strednej školy a 3 pedagógovia. Žiaci vytvorili 2 skupiny lyžiarov a 1 skupina snoubordistov. Kurz ukončili zábavným karnevalom na svahu, na ktorom žiaci predviedli svoju kreativitu a originalitu.

NA KARNEVALE BOLO VESELO

Fašiangy patria medzi jedno z najveselších období v roku a aj preto sa 5.februára 2015 na Spojenej škole konal karneval. Žiaci si už niekoľko dní pred uvedeným termínom pripravovali karnevalové masky. Tak ako minulý rok aj tento raz k nám zavítal šašo“ BOBOR“ so svojim tímom animátorov z M 21. Priniesol medzi nás dobrú náladu a všetkých pobavil svojimi kúskami.

ŽIVOT V AFRIKE

9. februára 2015 sa žiaci 9.AZ triedy zúčastnili besedy Život v Afrike. Prostredníctvom fotografií Soni Revickej, ktoré sú vystavené v mini galérii Spojenej školy pútavou formou priblížil dobrovoľnícku aktivitu v Etiópii, Keni a Ugande prerozprávaním jej zážitkov Dušan Ignác. So záujmom si vypočuli komentár a prezreli fotografie, ktoré zachytávajú najbežnejšie situácie afrického života.

DIVADELNÉ PREDSTAVENIE

11.02.2015 sa žiaci druhého stupňa Základnej školy zúčastnili divadelného predstavenia od svetoznámeho dánskeho rozprávkaru Hansa Ch. Andersena „Snehová kráľovná“ v divadle Jonáša Záborského v Prešove. Svojim netradičným spracovaním neraz vyvolala žiarivý úsmev na ich tvárach. Pre našich žiakov to bol príjemný kultúrny zážitok.

TAJOMNÝ SVET VESMÍRU

17.februára 2015 zavítali do ŠKD, ktorá je súčasťou Spojenej školy, členovia Slovenského zväzu astronómov amatérov, rodičia prváka Matúška Danča. Pútavým rozprávaním a prezentáciou obrázkov priblížili deťom tajomný svet vesmíru. Počas viac ako hodinovej prednášky získali veľmi podrobné informácie o našej Zemi, spoznali aj ďalšie planéty, ktoré obiehajú okolo Slnka. Zaujala ich aj informácia, že sú pomenované po bohoch, ktorých kedysi dávno uctievali starí Rimania a Gréci. Na záver zazneli „kontrolné otázky“, ktoré kládol ujo Michal, ale deti na nich odpovedali pohotovo a takmer bez chybičky. Na pamiatku mu podarovali výkresy s vlastnou predstavou vesmíru.

POSOLSTVO SV. VALENTÍNA – ÚSMEV NA TVÁRI

Deň sv. Valentína má na Spojenej škole už tradične svoje miesto. Srdiečkománia začala týždeň vopred, jednoducho ju bolo cítiť všade. Mladší žiaci na hodinách výtvarnej výchovy i v školskom klube detí v tvorivých dielňach vyrábali pozdravy, samozrejme v tvare srdiečka. „Živé Valentínky“ počas prestávok predávali sladké srdiečkové lízanky. Túto možnosť využili mnohí, aby s úsmevom na tvári sa navzájom obdarovali a vyjadrili sympatie alebo iba spríjemnili tento deň

KRÍŽOM-KRÁŽOM LITERATÚROU

V mesiaci marec sa uskutočnil kvíz **Krížom-krážom literatúrou**, pre žiakov 2. stupňa. Žiaci boli rozdelení do družstiev, ktoré medzi sebou súťažili, kto vie najviac vedomostí z literatúry, ako pozná tvorbu spisovateľov, hrdinov kníh... Formou miliónárskeho kvízu si žiaci nielen zopakovali učivo jednotlivých ročníkov, ale si aj doplnili chýbajúce vedomosti. Všetci súťažiaci preukázali výborné vedomosti a verím, že kvíz ich motivoval k čítaniu nových zaujímavých kníh, ale predovšetkým k tomu, aby sa im kniha stala každodennou spoločníčkou.

PREZIDENT SR ANDREJ KISKA NAVŠTÍVIL SPOJENÚ ŠKOLU

19.marca 2015 zavítal na našu Spojenú školu prezident SR Andrej Kiska. Na pôde školy ho privítala riaditeľka školy RNDr. Mária Makutová a žiačky ZŠ mu darovali kyticu kvetov a perníkové logo našej školy. Pán prezident sa prihovoril stredoškolákovi a potom aj žiakom základnej školy, zavítal do triedy obchodnej akadémie k tretiakom a porozprával sa s malými druhákmi na hodine angličtiny. Súčasťou návštevy bol aj pracovný obed v školskej jedálni. K stolu si pán prezident pozval okrem pani riaditeľky a primátora mesta Svidník Ing. J. Holodňáka aj šiestich študentov, ktorí počas celého štúdia vzorne reprezentovali školu. Slávnostnú tabuľu pripravili a o obsluhu sa starali vybraní študenti hotelovej akadémie.

NÁVŠTEVA HVEZDÁRNE V ROZTOKOCH

20. marca 2015 žiaci 1.- 5. ročníka pozorovali zaujímavý úkaz – zatmenie Slnka, ktoré bolo v našich končinách pozorovateľné ako čiastočné. V tento deň sa naši spolu s triednymi učiteľmi zúčastnili exkurzie vo Hvezdárni v Roztokoch.

MODRÝ DEŇ NA SPOJENEJ ŠKOLE

Jeden z „ekosviatkov“ - Svetový deň vody, ktorý sme si na Spojenej škole pripomenuli 23. marca 2015 sme nazvali **Modrým dňom**. Aj preto sme sa v tento deň obliekli do všetkých odtieňov modrej a na odev pripli symbol vody v podobe kvapky. Mnohými aktivitami, ktoré boli nejakým spôsobom spojené s vodou, sme si pripomenuli, aká je táto tekutina dôležitá.

ŽIACI V ÚLOHE UČITEĽOV

28.marec sa u nás považuje za sviatok všetkých pedagógov. Je spätý s menom učiteľa národov - Jana Amosa Komenského. Tento sviatok si pripomenuli aj učitelia Spojenej školy deň vopred, a to 27.3. 2015. Práve v tento deň žiaci deviateho ročníka prevzali rolu učiteľov a vyskúšali si, ako chutí učiteľský chlebiček.

PRVÁCI V PODDUKLIANSKEJ KNIŽNICI

To, že marec je mesiacom knihy, vedia aj naši malí prváci. Aj keď ešte nepoznajú všetky písmená, rozhodli sme sa navštíviť Poddukliansku knižnicu vo Svidníku. Privítala nás pracovníčka knižnice Mgr. Anna Popiková, ktorá žiakom ukázala priestory knižnice, poučila ich, ako sa majú v knižnici a ku knihám správať. Po úvodnom rozhovore o detských knihách im prečítala krátke ukážky. Žiaci dostali svoje prvé čitateľské preukazy a vypožičali si prvé knihy. Žiaci odchádzali z knižnice nadšení, a už teraz sa nevedia dočkať ďalšej návštevy.

Triedne učiteľky 1.AZ a 1.BZ

ROZPRÁVKOVÉ REKORDY

Dňa 13.marca 2015 sa v telocvični stretli deti ŠKD, aby si zmerali sily vo veľkom súboji pod názvom **Rozprávkové rekordy**. Počas zábavných pohybových aktivít sa zoznámili s rozprávkami najväčšieho zberateľa slovenských ľudových rozprávok Pavla Dobšinského. Deti boli rozdelené do troch družstiev. V súťažných disciplínach sa snažili na motívy rozprávok získať čo najviac bodov. Nechýbala štafeta **Hustý les**, počas ktorej úlohou detí bolo utekať vzad po vopred vyznačenej dráhe.

V streleckej súťaži **Krmenie dračích hláv** si vyskúšali presný hod na cieľ. Počas aktivity **Cestička Janka Hraška** prenášali „hrašok“ – loptičku na lyžičke po kruhovej dráhe. Vyskúšali si aj **Stridží beh**, kde z tiel vytvorili fúrik . V úlohe **Pamäť** po prečítaní 10 názvov rozprávkových postáv museli deti všetky správne zopakovať. Z prečítaných názvov rozprávok museli vybrať iba správne, a to v hre **Čo je pravda a čo nie?**

Záver Rozprávkových rekordov patril Jánošíkovmu pokladu, kde víťazne družstvá našli za svoje zručnosti sladkú odmenu. Najväčší poklad však bolo získanie nových vedomostí z ríše rozprávok.

vychovateľky ŠKD

ZDRAVOTNÍČKY V POĽSKU

Dve trojčlenné družstvá dievčat zo Spojenej školy vo Svidníku reprezentovali Územný spolok SČK, mesto Svidník i našu Spojenú školu v Poľsku, a to v meste Krosno. Súťažili v poskytovaní prvej pomoci, kde preukázali výborné vedomosti a zručnosti v praktickej časti. Pre dievčatá, i pani učiteľku to bol skvelý deň, plný zážitkov i nenahraditeľných skúseností. V osobitnej kategórii dievčatá obsadili prvé a tretie miesto v tomto zložení: **1.miesto: Agáta Suváková, Viktória Cinová, Andrea Kanciánová**
3.miesto: Diana Jancurová, Gabriela Krempaská, Sidónia Zasadová

Vedúca krúžku Prvej pomoci Ing. Ludmila Michalovčíková

Patrícia a Klaudia zachránili 82-ročnú ženu

Bol pondelok. Moje spolužiačky Patrícia a Klaudia čakali na svidníckej autobusovej stanici. Zrazu sa netrpezlivé čakanie premenilo na boj s časom. Zapríčinila to 82-ročná žena, ktorá sa zapotácala a spadla na zem. Pri páde si udrela hlavu. Naokolo nastal šum, ale len Patrícia a Klaudia, žiačky Spojenej školy vo Svidníku, však nespanikárili a správne zareagovali. Priskočili k nej, uvoľnili jej šatku okolo krku, rozopli sveter, skontrolovali udretú hlavu, pulz a dýchanie. Klaudia jej zaklonila hlavu. Keďže žena mala slabý pulz a prestávala dýchať, začali s masážou srdca. Klaudia zavolała záchranku. Okolo išlo dievča, ktoré sa tiež zapojilo do záchrany ženy. Neskôr sa dozvedeli, že chodilo na zdravotnú školu. Za niekoľko minút prišla záchranka.

Patrícia a Klaudia poskytli žene odbornú prvú pomoc, pretože mali skúsenosti a vedomosti z prednášok prvej pomoci. Tie sa pravidelne uskutočňujú na našej Spojenej škole a sú veľmi dôležité. „Keby neboli, asi by sme nevedeli, čo máme robiť,“ zhodli sa dievčatá. Obe spolužiačky sa stretli s prezidentom republiky Andrejom Kiskom počas návštevy našej Spojenej školy, ktorý ich odvážny čin pochválil.

Tomáš Soľanka

Piataci bábkohercami

Žiaci 5.BZ zavŕšili tému o rozprávkach projektom. Nacvičili si vlastné divadlo, v skupinkách si vytvorili scenáre, niektorí vyrobili aj vlastné maňuškové alebo javajkové bábky a predstavenia sa mohli začať. Dominovali klasické rozprávky. Cieľom celého projektu bolo podporiť rozvoj kreativity a kritického myslenia u žiakov, vyskúšanie si prezentačných zručností a práce v tíme.

Bábkové divadlo bolo ďalšou aktivitou, ktorou si žiaci pripomenuli Mesiac knihy.

Mgr. Anna Lažová

Deň

Pestrofarebný deň sa na mňa usmial.
Podišla som bližšie a vzal ma zo sebou.
Leteli sme s vetrom opreteký.
Naučil ma, že každý deň sa mám usmievať,
aby každý bol dňom pestrých farieb.

Soňa Cimbalová

Zamyslenie

Práca bola uverejnená v kolektívnej práci Voda znamená život v súťaži Európa v škole

Volám sa Imrich Kaplan a pochádzam z Vyšného Mirošova. Moja dedinka sa nachádza na východe Slovenska. Mám 14 rokov a navštevujem Spojenú školu vo Svidníku. Poviem vám, že si ani niekedy neuvedomujem, aké mám šťastie a aké mám bohatstvo zeme. Tým bohatstvom je voda. Je to biela ropa, ktorá je srdcom našej Zeme. Naše zlato a bohatstvo sveta, ktoré nám rozžiarilo plamienok života, vďaka ktorému žijeme a chodíme po tejto zemi. Nie nadarmo nám Boh nadelil tento dar. Nedokážem si predstaviť byť nejakým zvierateľom v Afrike. Musel by som hľadať vodu na veľkej púšti, no to skôr by som našiel ihlu v kope sena. A keby som mal mláďatá, to by ma už úplne položilo. Ich vyschnuté krky a telá by ma naplnili bolesťou v srdci. Taktiež by som si nedokázal predstaviť byť rastlinou v Afrike, kde by na mňa silno páliло slnko a bralo mi trošku vody, ktorá mi ostala v tele.

Až teraz si uvedomujem, čo je to voda. Videl som v televízii mnoho filmov o Afrike a musím povedať, že to majú obyvatelia poriadne ťažké. Tá bieda, hladomor a hlavne nedostatok blahodarnej vody! Ani si len neskúšam predstaviť, že vodu počas dňa skoro vôbec nevidia. Nevidia tu krištáľovo čistú nádheru, ktorá brázdi jazierkami a potôčikmi. Dokážu vyžiť len s troškou vody, ktoré je pre mňa malé zrnko piesku na pláži. Je to poklad, ktorý sa u nás berie na malú váhu. Ľudia v krajinách, kde majú nedostatok vody sú pre mňa naozajstní hrdinovia! Preto by som si rád od zobral od nich príklad a sľubujem, že budem šetriť vodou. Bohužiaľ, jeden človek to nezmení. Ale budem sa snažiť všetkých vo svojom okolí upozorniť, ako zachádzať s touto vzácnou bielou ropou. Napríklad organizovaním rôznych akcií, ktoré by nám konečne otvorili naše zalepené oči. Či už návštevou čističky odpadových vôd, kde sa oddeľuje burina od sladkého obilia – vody. Veď odmala náš učia chápať, čo to vlastne je. Učia nás, aký máme vďaka vode raj na zemi. No my si to, bohužiaľ, nevšimame a neuvedomujeme. Privierame nad tým oči. No ako sa vraví, pod lampou je najväčšia tma. Myslíme si, že voda je nekonečná a stále ju budeme mať na našej Zemi. Radšej sa zaoberáme tým, aby sme mali čo najviac diamantov, zlata, áut a iných kadejakých zbytočností. No ja by som to všetko zahodil a spálil. Veď čo je nám z bohatstva, keď nemáme vodu? Trebárs niekedy všetci zmúdrieme a uvedomíme si, čo je to voda za poklad. Že je to prameň, z ktorého vyviera energia, ktorá nás naplňa životom. Že je to dar, ktorý nám dal ten najmocnejší. Ja si uvedomujem dar vody a aj preto som sa zapojil do zbierky pre deti z Ugandy.

Imrich Kaplan

Voda
pramenitá, čistá
padá, ničí, tečie
prúdmi, vnáša život
do každého z nás.
Poklad

Voda
Liečivá, blažená
Osvieži, dáva, utišuje
Ľudský smäd.
Vážime si ju ?
Zlato.

Vzdelanie pre všetkých. Pre všetkých?

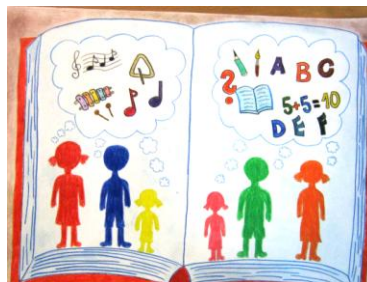
Práca z kolektívnej práce Európa v škole

V dnešných časoch je vzdelávanie nevyhnutné. V našom štáte sa deti začínajú vzdelávať v materskej škôlke, pokračujú v základných a stredných školách a potom, kto chce a má na to vedomosti, aj na vysokých školách. Ale každý a všade takú možnosť sa vzdelávať nemá. Týka sa to najmä detí v chudobných a zničených krajinách. Sú to krajiny ďalej Afriky. Tam musia deti pomáhať nosiť domov vodu z ďalekých vzdialených prameňov a hľadať drevo či skôr prúty na kúrenie, aby sa dalo niečo pripraviť na jedenie. Rodičia tam žijú chudobne a nemajú peniaze na školy, lieky, na ošetrovanie, učebné pomôcky. Týmto chudobným krajinám pomáhajú rôzne vyspelé krajiny, misie, nadácie i dobrodinci finančnými darmi. Stavajú tam nové školy, aby mali lepšie podmienky na štúdium, aby sa im znovu zrodila radosť a chuť získavať vedomosti a najmä nádej a chuť žiť. Veď prístup k vzdelaniu nemá stále polovica detí sveta. Škola sa nachádza ďaleko, keď dáka škola vôbec je. Je veľa dobrovoľníkov z celého sveta, ktorí odchádzajú do zaostalých krajín a pracujú s deťmi z ulice. Napriek tomu stále ešte veľa detí na svete nemôže chodiť do školy.

A čo my? Naši rodičia sa nám snažia dať dobré vzdelanie. Aj naša škola sa rozhodla pomáhať takejto krajine. Zapojili sme sa do zbierky Unicef. Mnohí presvedčili rodičov, že už 7 € mesačne môžu zabezpečiť našim rovesníkom možnosť vzdelávať sa a aj prežiť.

Aj malá pomoc je pomoc a nás teší, že ak sme pomohli finančnou podporou čo i len jednému dieťaťu k vzdelaniu, potom sme pomohli dobrej veci.

Kristián Haník

Pomoc dať om tretieho sveta

Keďže nie každý má také šťastie žiť v krajine, kde môže študovať a sú deti, ktoré takú možnosť nemajú a potrebujú pomoc od iných ľudí, preto sa naša škola rozhodla, že bude podporovať deti v jednej škole tretieho sveta. Naša trieda zorganizovala zber šatstva, hračiek a obrázkových kníh. Rodičia našej triedy sa tiež zapojili do tohto projektu a priamo na účet posielajú čiastku na štúdium. Pretože deti potrebujú aj lieky, poprosili sme lekárne nášho mesta o zdravotnícku pomoc. Toto všetko pošleme cez nadáciu Slza v oku, ktorá pôsobí v centre Afriky. Sme radi, že môžeme aspoň takou maličkosťou prispieť africkým deťom.

Jakub Kaliňak

Aktivity k Roku Ľudovíta Štúra

Každý mesiac sa na Spojenej škole uskutočňujú podujatia venované Roku Ľudovíta Štúra. Po informáciách o živote a diele Ľudovíta Štúra sme zhotovili nástenku o našom národnom buditeľovi. Pre jej úhľadnosť si každý žiak určite zapamätá základné údaje z jeho života.

V marci sme pripravili besedu o knihe Ľuda Zúbka Jar Adely Ostrolúckej. Ide o pútavú knihu, v ktorej sme sa dozvedeli o Ľudovítovi Štúrovi a jeho spriaznenej duši Adele Ostrolúckej, o ich priateľstve, náklonnosti, láske, ale aj o dôležitých udalostiach v živote slovenského národa i samotného Ľudovíta Štúra. Zaujalo nás aj to, ako sa napríklad kedysi žilo v Prešporoku, ako sa zabávalo, aká bola atmosféra, ale aj o revolučných rokoch 1848-49, o zrušení poddanstva a o činnosti Ľudovíta Štúra od roku 1846 až do jeho smrti v roku 1856.

V tomto mesiaci nás čaká čítanie ukážok z básnickej tvorby Ľudovíta Štúra, v máji výber najdôležitejších častí z vystúpení Ľudovíta Štúra na uhorskom sneme. Školský rok by sme zakončili kvízom **Čo vieš o Ľudovítovi Štúrovi**. Kvíz ukáže, aké vedomosti o živote a diele Ľ. Štúra sme si z aktivít zapamätali.

9.AZ

Priateľ

Kamarát môj milý,
ak si v tejto chvíli
osamelý a sám,
potrebuješ, radu, lásku, pochopenie
a vyliečiť z bolestivých rán.
Vieš, kde ma nájdeš,
kde prebývam.
Dvere moje sú ti vždy
otvorené dokorán.

Bianka Geciová

Priateľ

Priateľ je môj strážny anjel,
je ako veľký lev, ktorý ma
chráni pred nebezpečenstvom,
uhasí okolo mňa každý plameň,
vždy ma obdarí novým tajomstvom.

Je so mnou v dobrom aj v zlom,
utrie mi všetky slzy,
pohrá sa s každým uzlom,
veď vidí všetky moje myšlienkové odrazy.

Pravidelne mi zoberie môj pracovný odber,
pomôže mi vždy viac ako treba,
aj keď nie je zima,
už na nás padajú snehové kamene z neba.

Z tých bielych kameňov som si vybral ten farebnejší,
bieli boli so mnou v dobrom, no v zlom už nie.
Jediná možnosť je sa prefarbiť a byť pestrejší,
dúfam, že sa farba neminie.

Pre takýchto ľudí sa oplatí trpieť,
podržať ten ťažký kameň,
niekedy nestačí len pozitívne myslieť,
ale pozitívne konať a vybudovať si úroveň.

Matej Mikuš

Komenský a my - literárna súťaž pre ZŠ

Usporiadateľ: Katedra pedagogiky PF UKF

Aké podoby môže mať šťastie?

(Zamyslenie)

Raz sa ma niekto opýtal, či verím na šťastie. Začala som sa touto otázkou zaoberať. Čo je to šťastie? Možno je to hviezda, čo padá z neba. Nevedela som, ako mám odpovedať. Po dôkladnom premýšľaní som dospela k zvláštnemu záveru.

Podľa mňa šťastie neexistuje. Je to len pocit alebo stav, kedy sa cítime dobre, vo všetkom sa nám darí a ľudia okolo nás sú spokojní. Všetky dobré veci, čo sa nám v živote stanú, musel niekto zapríčiniť. Ak sme dostali napríklad jednotku v škole, nebolo to kvôli nejakému šťastiu, ale kvôli našim vedomostiam a snaženiu. Alebo sme iba boli v správny čas na správnom mieste. Nikto presne nevie, ako šťastie funguje, alebo na akom princípe je založené. Je ale isté, že ak si niečo veľmi želáme, máme nejaký sen či túžbu, je to spôsob, ako svoj cieľ dosiahnuť. Vyskúšala som zákon príťažlivosti. Na svoj cieľ som stále myslela a snažila sa vymyslieť spôsob, ako ho dosiahnuť. Samotným myslením sa mi to podarilo. Vraj je to nejaký zázrak pozitívneho myslenia. Čítala som o tom aj knihy a rôzne články.

Ak by som ale mala nejako definovať, čo je šťastie, začala by som asi takto: Šťastie je druh umenia, ktorý nám umožňuje tešiť sa z maličkostí núkaných životom. Alebo je to len stav podvedomia, kedy sa cítime byť šťastní. Iba dobrý pocit, viera, že dosiahneme svoju túžbu alebo cieľ. Málokto ovláda toto jedinečné umenie využívať príležitosti na lepší pocit vo svojom vnútri. Keď sa tento šiesty zmysel - priťahovať k sebe to dobré - naučíme ovládať, budeme sa cítiť šťastní. Už nebudeme cítiť tie putá reálneho a často krutého života. Všetko sa to skrýva v nás. Len my vieme, čo chceme a je len na nás, ako sa k tomu dopracujeme, ako to dosiahneme. Napokon, ako sa vraví, každý sme strojom svojho šťastia. Ide len o to, ako sa k tomu sami postavíme. Či si všetko dobré zariadime sami, alebo necháme život, aby nám pretiekol pomedzi prsty.

Všetky moje myšlienky okolo šťastia a jeho podstaty sa točia v mojom živote neustále okolo mňa. Ak budem chcieť odletieť za svojím šťastím a budem niekde v hĺbke duše cítiť, že je to tá správna odbočka na mojej dlhej a zradnej ceste životom, určite využijem každú príležitosť, aby som napísala svoj jedinečný príbeh tak, ako si ho sama predstavujem. Je to, samozrejme, môj život a v konečnom dôsledku nikto iný mi v ňom nepomôže. Musím sa spoliehať sama na seba. A ak mi bude dané, aby som dosiahla to, čo chcem, tak sa aj ja budem cítiť tak, ako sa chcú cítiť všetci. Budem sa cítiť šťastná.

Miriam Jackaninová

Z myšlienok J. A. Komenského

Školou, dokonale vyhovujúcou svojmu cieľu, nazývam tú, ktorá je pravou dielňou ľudí; kde sa totiž myseľ žiakov napúšťa leskom múdrosti, aby rýchle prenikala všetko zjavné i tajné, kde sa myseľ a stavy mysle vedú k všeobecnej harmónii cností, kde je srdce vábené božskou láskou a tak opájané, že už tu pod slnkom si navykajú prežívať nebeský život všetci tí, ktorých zverujú školám, aby sa napájali pravou múdrosťou.

J.A. Komenský – Veľká didaktika

Literárne Košice Jána Štiavnického - XX. ročník

Témy pre poéziu a prózu pre rok 2015: - Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť

Navštívil ma Malý princ

V našej škole sa dejú čudné veci

Moje koničky a záľuby

Do súťaže boli zaslané práce S. Cimbalovej, K. Steškovej, M. Jackaninovej, N. Frandoferovej a M. Mikuša

Ako mi pán Fejsbúk zničil spolužiakov

Keď som mala šesť rokov, nastúpila som do základnej školy. Mala som veľa kamarátok, celkom dobrých spolužiakov, a mala som rada aj učiteľov. Bola som bezstarostná a šťastná dieťa. Keď som prišla do tretej triedy, spolužiačky sa rozprávali o nejakej internetovej stránke. Počula som, že sa volá facebook.

Keď som v ten deň prišla domov a napísala si úlohy, zapla som počítač a pozrela sa, čo to ten facebook vlastne je. Vyskočila mi nejaká stránka s modrým logom, kde bola potrebná registrácia. Spýtala som sa rodičov, či sa tam môžem prihlásiť. Rodičia sa mi pokúšali vysvetliť, že to nie je stránka pre deti. Že cez takéto stránky mi môže niekto aj ublížiť. Tak som teda na facebooku svoj nick zatiaľ nemala. V škole sa počas štvrtej triedy všetko zmenilo. Spolužiaci hovorili len o tom, čo a s kým si písali, aké fotky a statusy si našli na nástenke, čo je nové na internete a podobné hlúposti.

Keď som prišla do piatej triedy, na moje meniny mi rodičia povedali, že mi dovoľia prihlásiť sa na facebook pod podmienkou, že budú poznať moje heslo a budú mať k všetkému, čo budem na sociálnej sieti uverejňovať, voľný prístup. Nerobilo mi to problém, a tak som sa zaregistrovala. Zozačiatku som len hrala hry, pridala pár fotiek z dovolenky a poslala žiadosť o priateľstvo niektorým spolužiakom. Neviem prečo, ale až do siedmej triedy mi sociálne siete nejako nechýbali a väčšinu času som trávila vonku s kamarátkami. No moji spolužiaci mali na to iný názor. Stále iba chatovali, komentovali a zdieľali rôzne príspevky a správali sa tak, ako niektorí herci v tých stupídnych amerických filmoch. Všetko sa úplne zmenilo. Spolužiakov som videla už iba s mobilom. Neskôr som aj ja objavila kúzlo chatovania a začala som si písať s niekoľkými kamoškami. Nechodila som ale na facebook v škole. Bola som skrátka toho názoru, že sa bez facebooku nezrúti svet. No môj názor na nebezpečenstvo číhajúce na sociálnych sieťach bol akoby nevypočutý.

V tejto dobe už sú všetci v ríši internetu a len veľmi ťažko nájdem osobu, ktorá je schopná vydržať aspoň deň, dva bez facebooku, youtubu, instagramu, asku alebo snapchatu. Krátko a múdro dnešná generácia by nebola taká „skazená“, keby neexistoval facebook. Možno by osemročné deti nehrešili a nenadávali, možno by dievčatá neboli v šestnástich tehotné, možno by sa učiteľom na školách lepšie učilo a deti by boli tolerantnejšie, skromnejšie, menej drzé a dalo by sa s nimi normálne vychádzať. Dnes už si s máloktoými spolužiakmi nájdeme spoločnú reč, robia si srandu z trápenia iných, cez počítač majú silné reči, ale do očí vám nikto nič nepovie. Už sa teším, až skončím školu a nebudem musieť každý deň stretávať tie facebookom vygumované „inteligentné“ tvory, ktoré si rady hovoria ľudia. Prečo si všetci myslia, že ak dajú na internet svoju trápnu fotku a majú na nej veľa likov, že sú niečo viac? Prečo sa dnešná generácia nezobudí z toho nekonečného sna, kde sú oni pupkom sveta? Prečo nemôžeme žiť ako ľudia? Lebo nám všetkým facebook akoby naprogramoval do mozgov software, ktorý nám hovorí, čo máme a nemáme robiť.

Pán Fejsbúk, ja však hovorím NIE! Ja chcem ostať človekom v pravom slova zmysle. Pomôcť, poradiť, objasniť nie fiktívne, ale tak, ako som sa naučila od rodičov – priamym kontaktom s človekom, na ktorom mi záleží.

Miriám Jackaninová

Pán Fejsbúk mi diktuje, čo mám robiť

S pánom Fejsbúkom si začínať netreba,
pretože ti hlavu pomotá.
Presvedčí ťa na zlé veci,
navedie ťa na zlé uličky.
Je mu jedno, či si mladý, či starý,
chce, aby ti bol pánom v každej chvíli.
Robí si s tebou, čo sa mu zachce.

Aj spolužiakovi tiež diktoval, čo má robiť,
stal sa z neho závislý človek.
Cudzí ľudia mu vypisovali,
no o mlčanlivosť ho žiadali.
Jedného dňa šiel za mesto,
aby sa stretol s tými,
ktorí o „priateľstvo“ žiadali.
Tam ho už čakali fejsbúkovi chlapci,
ktorí boli drsní a správali sa bez cti.
Chceli od neho peniaze a drahé veci.
A keď nedal, zbili ho a smiali sa z toho všetci.
Muselo to byť?
Trikrát nie!!!
Pán Fejsbúk nám nesmie diktovať,
čo máme robiť a čo nie.

Keď si už aj ty mal takú skúsenosť,
pomáhaj a odvádzaj ľudí od neho!

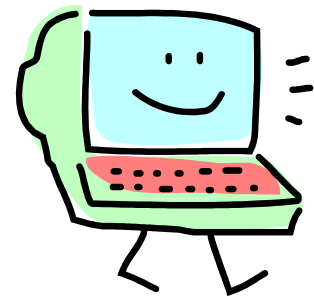
Divné veci v našej škole

V našej škole o polnoci
miznú žiakom všetky veci.
Nikto nevie, kde sa stratia,
kradnú vraj ich dvaja bratia.

Sú to čudné bytosti
s dlhým nosom, bez kostí.

Všetky veci sa raz nájdú
pri upratovačke v divnej špajzi.
V noci sa tam že vraj svieti,
dávajte si pozor, milé deti.

Kludia Stešková

DÚHA 2014/2015

XIX. ročník celoslovenskej literárnej a výtvarnej súťaže

Témy:

1. Moje koničky (záľuby)
2. Mesto v ktorom bývam

Moje koničky a záľuby

Vo voľnom čase sa rada v knihách strácam,
keď prevraciam strany, správnou cestou kráčam.
Na bicykli, korčuliach je zo mňa pirát ciest,
s nosom v atlase navštívim mnoho miest.

Kreatívnych nápadov mám stále dostatok.
Píšem básne, pletiem, navliekam reťaz z korálok.
MP3 prehrávač mám stále so sebou,
zamknem sa do svojej klietky a cítim sa slobodnou.

Milujem hudbu, tanec, módu, celý svet.
Mám chuť vyskúšať všetko aj keď nie teraz, hneď.
Naučila som sa lyžovať aj popracovať na vzťahoch,
baví ma takmer všetko, hýbem sa vo svojich kruhoch.

Každý deň sa chodím prechádzať, niečo pekné si vyrobiť,
viem spraviť labuť z papiera, z gumičiek snehuliaka postaviť.

Toto je môj vlastný svet, kde môžem byť sama sebou.
Robím si len to, čo chcem a naplňa ma to šťastím a nehou.

Miriám Jackaninová

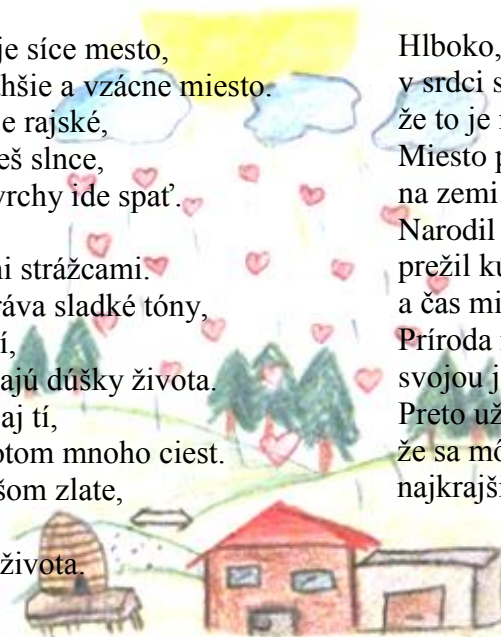
Michaela Surdeniková - Moje záľuby

Moja dedinka

Moja dedinka nie je síce mesto,
ale pre mňa najdrahšie a vzácne miesto.
Miesto, kde nebo je rajske,
kde v diaľave uzrieš slnce,
ktoré za malebné vrchy ide spať.
Ľudia tu sťa anjeli
žijú pod drevenými strázcami.
Malý potôčik vyhráva sladké tóny,
počuť šantenie detí,
ktoré si vychutnávajú dúšky života.
Žijú tu s radosťou aj tí,
ktorí už prešli životom mnoho ciest.
Hovoria nám o našom zlate,
o bohatej histórii,
ktorá je učiteľkou života.

Hlboko, najhlbšie ako sa dá,
v srdci svojom cítim,
že to je moja domovina.
Miesto pre mňa najkrajšie
na zemi.
Narodil som sa tu,
prežil kúzelné chvíle
a čas mi tu ubehol ako voda.
Príroda ma opantala
svojou jedinečnosťou.
Preto už len ďakujem Najvyššiemu,
že sa môžem opájať čarom
najkrajšieho miesta.

Imrich Kaplan

Ked' kopne múza

Čas

Čas sa pohol smerom dopredu,
polámané krídla nádeje sú už zničené,
už nikdy nevzlietnu zo zeme.
Som akoby uväznený v čase.
Láska je hra, ktorá spôsobí aj bolesť.
Trápim sa v lavíne slz.
Zakrývam vrásky, no nedá sa to,
zničila ma zvnútra.
Niekedy hladká krásnymi slovami,
inokedy zraňuje.
To je ľudská láska

Imrich Kaplan

Šťastie

Moja dúha šťastia
je veľká ako svet.
Keď príde jeseň
vietor mi ju odfúkne.
Iba lístky kvetov
sa obzerajú za lúčmi slnka.
Sú smutné
Už sa chcú dotknúť jari
a vrátiť sa späť.

Soňa Cimblová

Smútok

Plášť noci ma ukrýva
pred nešťastím
ale nemá šancu,
v zlom svete.

Rátam dni, ale myslím,
že som uväznená v čase.
Topím sa v slzách,
hľadám slová,
ktoré by ma utešili.

Moje polámané krídla
keby neboli zranené,
odleteli by za láskou,
ktorá by ma urobila šťastnou.

Padá dážď
a prihovára sa mi:
„Neplač, dievčatko, neplač.“
Začala som sa s ním rozprávať,
ale už je neskoro.

Je koniec.
Striasol ma
horký vánok
a všetko mi vzal.

Svoje myšlienky
som nestihla vyrozprávať.
Kristína Drotátová

Povedal si ...

Povedal si, že ma budeš chrániť,
že budeš pri mne nonstop stáť.
Povedal si, že budeš so mnou,
Že sa nemusím ničoho báť.

Povedal si mi, že ma ľúbiš,
že celý svet náleží nám.
Povedal si, že ak budem na dne,
pomôžeš mi sa späť vyšplhať.

Povedal si, že ma neopustíš,
Že na mňa myslíš každú noc.
Povedal si, že láska je niečo krásne
A ja som len verila v jej magickú moc.

Miriam Jackaninová

Haiku

Naša vôľa je
vlak idúci oproti
ľudskému šťastiu.

Nešťastie ľudí
je ako oceľ. Vždy vie
sceliť človeka.

Imrich Kaplan

Vedeli ste,

- ...že **Badínsky prales** patrí medzi najstaršie chránené územia na Slovensku. Biotop tvorí vzácna človekom len minimálne dotknutá pralesová jedľová bučina. Prales navštívil v roku 2000 princ Charles.
- ...že **obec Bešeňová** je jednou z mála vzácných lokalít, kde sa vyskytujú "sladkovodné" vápence, čiže travertíny. Za toto bohatstvo môžeme ďakovať nerastnému obsahu vody, jej teplote a samozrejme povrchu a stavbe krajiny. Ak si nájdete čas, určite navštívte tento "opustený" lom severne od obce.
- ...že pôvodne **renesančný kaštieľ v Lednických Rovniach** v svojom blízkom okolí ukrýva nádherný park, ktorý bol vybudovaný podľa anglického vzoru grófom Aspremontom koncom 18. storočia.
- ...že unikátnou a z hľadiska flóry a fauny veľmi zaujímavou lokalitou je národná prírodná rezervácia **Devínska Kobyla**. Rozprestiera sa v najjužnejšej časti Malých Karpát na ploche 101 ha medzi Devínskou Novou Vsou, Dúbravkou a Devínom na území Bratislavy.
- ...že na severozápade Slovenska sa na úpätí **Veľkého Rozsutca** nachádza osada Štefanová s množstvom tradičných objektov ľudovej architektúry. Osada je ideálnym východiskom túr na Veľký Rozsutec (1 610 m).
- ...že aj na Slovensku máme pralesy. Nie tie dažďové, ale naše slovenské... Jedným z nich je aj **Dobročský prales** – Národná prírodná pamiatka.
- ...že turisticky najvyhľadávanejším cieľom okolia Košíc sú nesporne Herľany. V bývalých kúpeľoch vyviera zo zeme slávny **Herľanský gejzír**.
- ...že východiskom túry na najvyšší vrch Slovenska - Gerlachovský štít (2 655 m) je **horský hotel Fatry**.
- ...že najmä v letných mesiacoch je obec **Liptovská Teplička** vyhľadávaným východiskovým bodom pre nízkotatranské túry. Turistickým bonbónikom je výstup na Kráľovu hoľu (1 946 m).
- ...že Turistický výlet **Prielomom Dunajca** patrí k najkrajším na Slovensku. Vychádza z Červeného Kláštora až po ústie Lesnického potoka a dlho sleduje pravý breh meandrujúceho Dunajca.
- ...že k najväčším turistickým lákadlám Slovenského raja patrí **Prielom Hornádu**. Úzka kaňonovitá dolina dlhá 16 km oddelila od pohoria okrajový hrebeň kulminujúci Tomášovským výhľadom (667 m).
- ...že turisticky vyhľadávanou prírodnou atrakciou je najužší kaňon na Slovensku - **Manínska tiesňava** vyznačujúca sa bizarnými skalnými formami a vzácnou faunou a flórou.
- ...že **Kalvária v Leviciach** dostala v ostatnom čase novú podobu. Pre jej návštevníkov sa tak otvárajú nové možnosti využitia voľného času. Okrem **náboženského rozmeru** je levická Kalvária zaujímavá aj ako **miesto oddychu a poučenia** uprostred mesta.

Internet

Sú to lákavé ponuky na letné prázdniny, nemyslíte?

Úspechy našich žiakov

Šaliansky Mat'ko prednes povesti - okresné kolo

1. miesto: Emma Miňová, 3.AZ - 1. kategória

Dejepisná olympiáda - okresne kolo

2. miesto - Filip Kocur - kateg. D,
4. miesto - Miriam Jackaninová kateg. D
7. miesto - Matej Mikuš, kateg. C

Geografická olympiáda - okresné kolo

Filip Kocur - kateg. E, úspešný riešiteľ
Surdeníková Michaela – kateg. G, úspešná riešiteľka

Obvodné kolo súťaže Európa v škole

II. kategória (10 -12 rokov) Vzdelanie je tu pre všetkých

Umelecké práce

1. miesto – Michaela Surdeníková, 5.AZ – postup do celoslovenského kola

Multimediálne a kolektívne práce

1.miesto – Kolektív 6.A – postup do celoslovenského kola

III. kategória (13 – 15 rokov) Voda znamená život

Písomné práce

1. miesto – Tomáš Soľanka, 9.AZ – postup do celoslovenského kola

Umelecké práce

1. miesto – Agáta Suváková, 9.AZ – postup do celoslovenského kola

Kolektívne práce a multimediálne práce

1. miesto – Literárny krúžok – postup do celoslovenského kola

Špeciálna téma: 70 rokov mieru v Európe. Už žiadna vojna?

1. miesto – Imrich Kaplan, 9.AZ – postup do celoslovenského kola

36. ročník Pytagoriády - okresné kolo

Úspešní riešitelia: Laura Surdeníková, 3.AZ, Kristína Potomová, 3. AZ

Hviezdoslavov Kubín - okresné kolo

1. miesto: Emma Miňová, 3.AZ - 1. kategória – próza
1.miesto: Laura Surdeníková 3.AZ - 1. kategória – poézia

Kováčova Bystrica 2015 - vlastná literárna tvorba

I. kategória – 5., 6., 7. ročník ZŠ - poézia - 2. miesto: Kristína Drotárová, 6.AZ
II. kategória – 8. - 9. ročník ZŠ – poézia - 1. miesto: Miriam Jackaninová, 8.AZ
2. miesto: Imrich Kaplan, 9.AZ
3. miesto: Tomáš Soľanka, 9.AZ

BLAHOŽELÁME

**Časopis Centráčik pripravili a vydali žiaci Literárneho krúžku Centráčik,
zložka Základná škola vo Svidníku**

Šéfredaktor: **Miriám Jackaninová**
Zástupca šéfredaktora: **Imrich Kaplan**

Redaktori: Tomáš Soľanka
Natália Frandoferová
Kristína Drotárová
Soňa Cimbalová
Lívia Kuriplachová
Kristián Suchanič
Matej Mikuš
Denis Jancura

Adresa: **Spojená škola, ZŠ**
Centrálňa 464
089 01 Svidník

E-mail: zakladna@spojenaskolask.sk, tel.: 054/788 2042, mobil: 0911 750 314
0903625471

Informácie: www.spojenaskolask.sk

Časopis Centráčik vychádza od školského roku 2002/2003 ako občasník
pod vedením Mgr. Anny Lažovej

